

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-13 ta' April, 2005

Citazzjoni Numru. 1307/2002

Camille Borg Canalis.

-vs-

Joseph Borg.

Il-Qorti;

Rat l-att tac-citazzjoni pprezentat fid-19 ta' Novembru, 2002 li permezz taghha l-attrici ppremettiet:

Illi fil-31 ta' Jannar 2001, waqt illi l-attrici kienet qed issuq il-vettura bin-numru ta' registrazzjoni CAT-472, gewwa Mdina Road, Qormi, hija sfat involuta f'kollizzjoni awtomobilistika mal-konvenut, li kien qed isuq vettura bin-numru ta' registrazzjoni FAI-012;

Illi l-istess incident sehh unikament minhabba negligenza, traskuragni, imperizja u non-osservanza tar-regolamenti tat-traffiku da parti tal-konvenut, bhal ma del resto, diga' ammess minnu tramite l-kumpanija assikuratrici tieghu Elmo Insurance Agency Limited bhala agenti tas-socjeta' estera Royal & Sun alliance p.l.c., illi wkoll hallset ammonti akkont tad-danni sofferti mill-istess attrici bhala kawza ta' l-incident *de quo*;

Illi l-attrici soffriet ukoll dizabilita' permanenti skond kif certifikata minn Mr. Charles J. Gixti, kif jidher mic-Certifikat minnu mahrug u datat 8 ta' Awwissu 2001, li kopja tieghu hi hawn annessa u esibita u mmarkata bhala **Dok. A**;

Illi l-konvenut, minkejja li gie interpellat biex jaghmel tajjeb ghad-danni sofferti mill-attrici, inkluzi dawk rizultanti mill-imsemmija dizabilita' permanenti, baqa' inadempjenti.

Ghalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti ghaliex m'ghandhiex;

1. Tiddikjarah unikament responsabbli ghall-incident awtomobilistiku li sehh fil-31 ta' Jannar 2001, gewwa Mdina Road, Qormi, kif fuq premess;
2. Tillikwida d-danni konsegwenzjali sofferti mill-attrici bhala konsegwenza ta' l-istess incident, inkluzi dawk rizultanti mid-dizabilita' permanenti lilha rekata, okkorendo bl-opera ta' periti nominandi;
3. Tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attrici s-somma rapprezentanti d-danni hekk likwidati.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittri interpellatorji tal-5 ta' Novembru 2001 u tat-23 ta' April 2002 u ta l-ittra gudizzjarja li qed tintbaghat kontestwalment ma' dan l-att lis-socjeta' Elmo Insurance Agency Limited bhala agenti tas-socjeta' estera Royal & Sun Alliance p.l.c., kontra l-konvenut, li jibqa' minn issa ingunt ghas-subizzjoni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attrici mahlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut ipprezentata fis-7 ta' Marzu, 2003 li permezz taghha eccepixxa:

1. L-ewwel talba attrici hija ammessa.
2. It-tieni talba attrici trid tkun pruvata skond il-ligi stante li l-eccepjent qed jikkontesta li l-attrici ndarbet fl-incident in kwistjoni u li bhala konsegwenza tal-istess incident hija sofriet xi debilita' permanenti.
3. It-tielet talba attrici hija kontestata stante li sa minn qabel saret din il-kawza, qatt ma kien hemm opposizzjoni da parti ta' l-eccepjent jew tal-assikurazzjoni tieghu sabiex l-attrici tithallas dawk id-danni minnha attwalment subiti bhala konsegwenza tal-incident awtomobilistiku in kwistjoni.
4. Fil-kaz li jirrizulta li l-pretensjoni attrici kienet esagerata u ben oltre id-danni minnha materjalment u realment subiti bhala konsegwenza diretta tal-incident in esami, allura l-eccepjent m'ghandux ibati spejjes gudizzjarji.
5. Salvi eccezzjonijiet ohra permessi mil-ligi.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut mahlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti processwali kompriz ir-rapport mediku tal-kirurgu Carmel Sciberras.

Rat il-verbal tas-seduta tad-9 ta' Frar, 2005 li permezz tieghu l-kawza thalliet ghas-sentenza ghas-seduta ta' illum.

Ikkunsidrat.

Illi l-kwistjoni li trid tigi deciza f'din il-kawza hija l-ammont ta' danni li ghandhom jigu akkordati lill-attrici in segwitu ghall-incident stradali msemmi. Dan ghaliex il-konvenut qed jammetti t-tort tal-incident izda jidher li hemm nuqqas ta' qbil dwar il-*quantum* tad-danni pagabbli lill-attrici. Effettivament il-konvenut fil-waqt li ammetta r-responsabilita ghall-incident anke kkontesta l-fatt li l-istess attrici sofriet xi disabilita' permanenti u qed jghid ukoll li t-talbiet tal-attrici qabel ma saret il-kawza kienu f'kull kaz esagerati.

In effetti r-rapport mediku tal-espert inkarigat mill-Qorti jindika li l-attrici sofriet disabilita' permanenti ta' tlieta fil-mija (3%) u kwindi in effetti l-attrici hija ntitolata kemm ghal dawk id-danni li effettivament sofriet u anke ghal nuqqas ta' qliegh minhabba l-effetti ta' l-incident. Il-Qorti ser tadotta t-tlieta fil-mija (3%) imsemmija ghalkemm l-espert *ex parte* ikkalkola persentagg oghla. Mit-trattazzjoni li saret quddiem il-Qorti jidher car wahda mill-iktar punti kontestati kienu l-ammont ta' seba' mija u Lira Maltin (Lm701) li l-attrici nefqet biex kriet karozza sakemm issewwiet taghha billi l-konvenut qed isostni li dan l-ammont hu esagerat u li hu ma ghandhux jaghmel tajjeb ghal danni zejda minhabba li l-*parts* tal-karozza damu ma waslu minn barra.

Il-kwistjonijiet l-ohra ma tantx jippresentaw xi diffikoltajiet kbar. L-attrici nefqet tmenin Lira Maltin (Lm80) spejjes medici (Dok CB2) li m'humieq kontestati. Fir-rigward tal-*lucrum cessans* hija esebiet numru ta' dokumenti (CBC3, CBC4, CBC5 u CBC6) li juru li l-qliegh taghha ghas-sena 2001 kien ta' hamest elef u wiehed u disghin Lira Maltin (Lm5,091) (CBC6). Fis-sena ta' qabel (u cioe' meta gara l-incident) id-dhul taghha kien ta' tlett elef u disa' mitt Lira Maltin (Lm3,900) cirka minhabba li bidlet l-impjeg darbtejn. Ghalhekk il-Qorti ser tahdem is-somma pagabbli fuq is-somma ta' erbat elef u mitejn Lira Maltin (Lm4,200) u fuq perjodu ta' tletin (30) sena billi l-attrici kellha cirka sebgha u ghoxrin (27) sena meta gara l-

incident. Tlieta fil-mija (3%) ta' dan jammonta ghal tlett elef, seba' mija u tmenin Lira Maltin (Lm3,780). Billi l-attrici ser tiehu s-somma f'daqqa, il-Qorti ser tnaqqas is-somma ta' mija u tmenin Lira Maltin (Lm180) u mhux ser tnaqqas izjed ghaliex l-incident issa ilu iktar minn erba' snin li gara.

Is-socjeta' assikuratrici tal-konvenut hallset l-ispejjes biex il-karozza ssewwiet u kwindi l-attrici m'hijjex titlob dawn id-danni izda inqala' intopp fuq il-hlas tal-kiri tal-karozza fil-frattemp kif gia' gie spjegat. Il-Qorti taghmlha cara li dak li qalu l-ufficjali tal-Elmo Insurance (is-socjeta' assikuratrici msemmija) u l-attrici ma huma ta' ebda importanza fil-kawza ghaliex Elmo m'hijjex parti fil-kawza.

Fl-istess hin il-Qorti tifhem li f'dan il-kaz l-ammont minn fuq il-kirja kien sostanzjali ghaliex l-attrici damet tlett xhur cirka tistenna l-*parts*. Naturalment dan ma kienx tort tal-attrici izda lanqas tal-konvenut u l-argument tad-difensur tal-konvenut li kien ikun forsi iktar ekonomiku ghall-attrici kieku marret iggib il-*parts* hi minn barra jaghmel ftit sens. Madankollu billi fuq din il-bicca ma hemm tort ta' hadd, il-Qorti ser tghaddi *arbitrio bonii virii* takkorda lill-attrici s-somma ta' hames mitt Lira Maltin (Lm500) ghall-kiri tal-karozza.

Ghalhekk meta jinghaddu tlett elef u sitt mitt Lira Maltin (Lm3,600), tmenin Lira Maltin (Lm80) u hames mitt Lira Maltin (Lm500), wiehed jasal ghas-somma ta' erbat elef, mija u tmenin Lira Maltin (Lm4,180). Il-Qorti ma thossx li l-attrici ghandha tehel spejjes ghaliex il-konvenut ma ghamel ebda depositu tal-ammont li kien qed jipproponi li jhallas (jekk tali proposta saret).

Ghaldaqstant il-Qorti fil-waqt li tichad l-eccezzjonijet tal-konvenut, tilqa' t-talbiet attrici, tiddikjara lill-konvenut responsabbli ghall-incident tal-31 ta' Jannar, 2001; tillikwida d-danni sofferti mill-attrici ghall ammont ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

erbat elef mija u tmenin Liri Maltin (Lm4,180) u tikkundanna lill-konvenut ihallas din is-somma lill-attrici; l-ispejjes ghandhom kollha jigu mhallsa mill-konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----